

# SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujce dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za ožnanila plačuje se od četiristopne petice po 6 kr., če se ožnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravišstvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovelično pošiljati naročnine, reklamacije, ožnanila, t. j. vse administrativne stvari.

## Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

### „SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

|                         |               |
|-------------------------|---------------|
| Za vse leto . . . . .   | 13 gld. — kr. |
| „ pol leta . . . . .    | 6 „ 50 „      |
| „ četrt leta . . . . .  | 3 „ 30 „      |
| „ jeden mesec . . . . . | 1 „ 10 „      |

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

|                         |               |
|-------------------------|---------------|
| Za vse leto . . . . .   | 15 gld. — kr. |
| „ pol leta . . . . .    | 8 „ — „       |
| „ četrt leta . . . . .  | 4 „ — „       |
| „ jeden mesec . . . . . | 1 „ 40 „      |

Upravišstvo „Slov. Naroda“.

## Iz državnega zbora.

Na Dunaji 28. marca.

V višjih krogih se je danes gibal avstrijski naš parlament. Z ministerskega mesta je govoril dve uri govorniška dika sedanje vlade dr. Dunajewski. Govoril je z levece dr. Herbst, prvak ustavoverne stranke, in z desnice je budget branil generalni govornik grof Rihard Clam, izborni državnik in voditelj českega plemstva. Mej temi parlamentarci s staro slavo oglašal se je mlad poslanec, ki je komaj pogledal v parlamentarni svet. Za drom. Dunajewskim je danes prvokrat govoril dr. Žaček, novoizvoljeni poslanec z Moravskega, in da si ima šele 32 let, dasi je bilo pretežavno, za govorom ministra-retorika pridobiti si krog poslušalcev, on je s svojimi izjavami vsacega prisilil, da je poslušal, on je izborno polemizoval z levico, da je vso zbornico očaral. Glas ima zmagovit in prodirajoč, besedo polno rodoljubnega navdušenja. Na tej narodnej moči je od srca častitati Čehom moravskim in mi smo uverjeni, da bi narod naš slovenski imel in dobil več veljave, če bi se tudi v njegovem imenu in zanj tako govorilo, kakor smo čuli danes zastopnika Moravanov. Dr. Žaček ostalim trem slovečim imenom ni delal skaze, tudi njegova zasluga je, da se četrta dan letošnje budgetne debate sme prištevati najlepšim praznikom v državno-zborskem našem koledarju.

Prvi je tedaj danes govoril finančni minister dr. Dunajewski. Jasno je, zakaj se okoli njega stisne vsa zbornica, kadar koli ustane k besedi, zlasti pa v budgetnej debati. On je desna roka sedanjega kabineta, „osobiti prijatelj“ in organ grofa Taaffeja. Le-ta je že večkrat dejal, da dr. Dunajewski razodeva nazore in pota vladajočega zistema. A ne samo to. Kakor vlani, bil je nekda tudi letos pred sejo v avdienci presvetlega cesarja in dvojbe ni, da so njegove besede ob enem misel presvetle krone. Z dobrimi razlogi je bila tedaj vsa zbornica napeta, kako bode letos minister označil stališče vladno nasproti parlamentu in teženju avstrijskih narodov. Predno je to bilo, zagovarjal je dr. Dunajewski svoj budget proti ugovorom levece iz prejšnjih dnij, proti dru. Mengerju in Tomaszcuku. Tudi menj znamenitemu možu, kakor pa je sedanji naš finančni minister, bi se lahko posrečilo, razdreti in odstraniti letošnje levičarske napade na budget. Če so se računske stavbe Plenerjeve in Herbstove v

prejšnjih letih razsipale pod resnimi udarci ministrovega finančnega razuma, letos je dr. Dunajewski, Mengerja in Tomaszcuka odpravil tako, kakor da njijni ugovori niti vredni neso resnega in stvarnega pobijanja. Dobre dovtype, ki so prikazen trdnega samosvestja, jima je posvetil, to je bil po njegovem in po mnenji desnice najboljši zagovor. Prihodnjič si bode menda dr. Menger dobro premislil, predno bo trdil, da je na njegove strani inteligencija, na desnici pa, od koder je bil vzet sedanji finančni minister, inferijornost doma. V drugem delu govoril je dr. Dunajewski o notranji politiki in o odnošajih državnega zbora. To neso bili taki glasovi, kakor vlani! Če je vladni govornik vlani dejal, da se bode kabinet v bodoče naslanjal na državno-zborsko desnico, letos je pokazal, da se je vladno stališče nekoliko premaknilo bliže levici. Ali je bila to le posledica izjav, da bode nemško-avstrijski klub glasoval „za“ budget, mami ima to več in globočjega pomena? Na drugej strani je sicer poudarjal, „da vlado vodi nazor, da je Avstrija država mnogih narodov in da izmed teh nema nijeden gospodovati drugim,“ je dejal, „da vlada, skrbeč za državo, mora iskati podpore od visoke zbornice, podpore od desnice“, — „ali“, je naglašal, „vlada se ne more ozirati na vsak nazor posamezne skupine, ne zavoljo svojega stališča in državne posebnosti. Ona mora objemati celoto v prvi vrsti.“ Uverja nas torej, „v imenu vsekoliškega ministerstva korenito preudaršega osnova svojega stanja in „raison d'être“ te vlade, da bodo z isto spravaljubivostjo, z isto prijaznostjo in ne glede na težkoče, ki se jim nastavljajo, z isto potrpežljivostjo in vztrajnostjo, kakor doslej tudi posihdob upravljali državo, ker sene morejo držati konstitucionalne šablone“. Vlada ima tedaj svoja pota in od parlamenta si svoje hoje ne bo motiti dala. Pomirljivo je za nas, da sedanja vlada načelno ne pripušča nemške nadvlade, toda, terjajoča za-se polnooblastje, zanikuje nam silo ustave in parlamenta, obsojuje sedanjo državno-zborsko desnico v stanje služkinje, ki ne sme imeti nobene samostojne težnje in potrebe. Minister je koncem svojega govora izjavil, da bode vlada dosegla dobre gospodarske razmere in spravo vseh strank s pomočjo večine, ki naj „prav doumeva svoje stanje in in svojo bodočnost.“ To se pravi: desnica, služi i čuti! Iz velevažnega govora Dunajewskega se tedaj lahko posname istina, da se upliv večine ne množi, da njena veljava ne raste in da bodo le dobre koncesije tudi bodoče plačilo njene požrtvovalne službe. Vse to je brzokone neposredna posledica tega, da se je del opozicije, glasujoč za budget, približal vladi; pričakuje pa levica še drugo posledico tega svojega približanja, da se namreč trgovski minister vzame od njene zaloge. Vlada nad strankami bode sedaj pa sedaj vlada brez strank, brez parlamenta. Desnica je Dunajewskemu burno ploskala in mu po svojih voditeljih častitala; veliko tega odobravanje pa je zaslužila znana divna retorika.

Za finančnim ministrom govoril je dr. Žaček, odvetnik iz Olomuca. Svoboda in narodnost sta tu imeli navdušenega krasnorekega zagovornika. Iz razmer moravskih, pa tudi slovenskih je dokazoval, kako malo so bili liberalni levičarji, ko so imeli v svojih rokah vlado, in kako so smešne trditve, da je zatirani živelj nemški, kjer si bodi v Avstriji. Prav krepko je tudi zavračal prejšnje govornike na levici. Kakor smo že dejali, govor ta je bil jeden izmed najkрасnejših in govornik odlikovan z nenavadnim častitanjem od vsekoliške desnice.

Bil je potem ukrenen konec debate in generalni govornik z levece se je oglašil dr. Herbst. Bolezen mu je skrčila glas in v obraz utisnila nekoliko žalobe. Ostro je govoril proti vladi, a vender ne tako krepko, kakor v prejšnjih prilikah. Staro sovraštvo do Čehov ga je gnalo od stavka do stavka. Povedal ni novega nič, tudi je po starem še poudarjal svoje „avstrijsko srce.“ To menda sploh ni vseh njegovemu mlajšemu zarodu „v nemško-narodnem klubu,“ ki je koncem govora bolj zastran pijetete in usmiljenja ploskal dr. Herbstu, kakor pa da bi ga hotel še zmatrati voditeljem Nemcev.

Generalni govornik desnice je bil Rihard grof Clam-Martinić, ki je z državniško mirnostjo branil stališče desnice in njeno teženje, končno pa priporočal zmernost v narodnih težnjah. Govor, ki brzokone Mladim Čehom ne bo ugajal, ker ni dovolj poudarjal narodnega in državnega prava českega, bil je od desnice živo odobravan in s ploskanjem odlikovan.

Konec seje ob 1/5. uri. Prihodnja seja jutri s poročilom dra. Mattuša o budgetu in s pričetkom specialne debate.

## Govor državnega poslanca Bož. Raiča, govorjen dne 19. marca 1886 v državnem zboru.

(Po tiskopisnem zapisniku.)

Konec.

Zakaj se ni tako ravnalo z drugimi narodi? V členu XIX. drž. osn. zakonov ne nahajam za Slovence nobenega posebnega pridržka, pač pa besede: „Država pripozna enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli, v uradu in v javnem življenju.“

Sedanji uzvišeni deželni glavar štajerski izrazil se je v zadnjem zasedanju: „Jednako pripada le istoveljavnim“. Prav lepo. Prav čeden in zanimiv komentar ravnopravnosti, po državi zajamčene. Da bi istoveljavni za manjveljavne plačevali davke, dajali vojake in gojili vednosti, bi ta izrek imel še kaj zmisla, a po današnjih razmerah je to le oholost, izvirajoča pač iz plemenitega, a glede pojmov motnega vira. Jednaka bremena, jednake pravice, a niti privilegovanih kast, niti privilegovanih narodov v Avstriji! (Pohvala na desnici.) Jednake pravice za vse! Ne „dii majorum gentium“, ne „dii minorum gentium“! Na gimnazijah v Celji in Mariboru so učitelji većinoma tujci, mej njimi se je nahajalo in se še nahaja fanatikov ščuvalcev, o čemer nas poučujejo najnovejši dogodki na Celjski državni nadgimnaziji.

Slovincem vkljub nastavl se je na gimnaziji v Mariboru ravnatelj, ki kakor znano pri vsprejemanji slovenskih učencev s poudarkom naglašja, da se bode slovenskim učencev, ki se upišejo za Nemce, obiskovanje šole dve do tri ure na teden olajšalo.

Ali ne meri to jedino le na raznarodnje slovenske mladine po c. kr. državnih uradnikih na račun davkoplačevalcev? Tudi so na istej gimnaziji, kakor je bilo čitati, v letu preteklem nastavili žida profesorjem (grozno! in veselost na levi), akoravno bi vsled pogodbe, ki jo je 19. marca 1496 Maksimilijan I. na prošnjo deželnih stanov štajerskih v „Schwäbisch-Werden-u“ izdal, ne smel noben žid v Štajerskeji bivati. Takrat dal se jim je rok da sv. treh kraljev 1497 (veselost na levi.) Diploma slove (čita:)

Dieselbe unser Jüdischait allenthalben aus dem... Lande Steyer in ewig Zeit geurlaubt und schierst künftigt auszutreiben zugesagt,“ za kar



so deželni stanovni štajerski 38.000 funtov vinarjev plačati morali. (Veslost na levi.) Po mojem mnenju se ta skoro 400 letna pogodba po državnih osnovnih zakonih ni razveljavila. (Ironični klici; Prav dobro! in smeh na levici.) Pogodbe morajo se odkupiti, nikdar pa ne enostavno in jednostransko odpraviti. (Smeh na levi.) Tako daleč zlorablja visoko c. kr. naučno ministerstvo našo popustljivost in našo potrpežljivost.

Čudna je prikazen, da na vseh treh gimnazijah na dolnem štajerskem zgodovinarji z navadno kvalifikacijo kot ravnatelji poslujejo, kar gimnazijskega pouka gotovo ne pospešuje, pospeševati ne more. Kje je tu znanstvena in pedagoška nadmoč (veselost na levi), ki se v organizacijskem načrtu iz 1849 l. od avstrijskih ravnateljev zahteva? Kje naj se bodoče naše razumništvu mika, ako se nam ne privoščiti niti jedna gimnazija s slovenskim učnim jezikom?

Kje naj si bodoči uradniki, medicinci, duhovniki, pisatelji itd., ko nedostaje slovenskih gimnazij, temeljito priučé slovenščini? Dokler ministerstvo gimnazij po slovenskih pokrajinah ne postavi na naravno podlago, tako dolgo je na stališču nezakoničnosti in nam dela krivico v obliki nasilstva.

Mariborsko učiteljske ima namen, vzgajati bodoče ljudske učitelje in odgojitelje slovenske mladosti. Zaradi tega morala bi se kandidatom dajati prilika, da si potrebno spretnost in pravilnost v slovenskem jeziku za vse učne predmete pridobijo. Doslé to ni bilo možno, ker so se vsi predmeti, izimši pouk v slovenščini, pronašali v nemškem jeziku.

Odgovarjaje v 7. dan decembra 1885 stavljene interpelaciji, tikajoči se učiteljskega Mariborskega glede nove ministerske naredbe o poučevanju slovenščine, zagotavljal je sicer zastopnik vlade, da se veronauk poučuje v materinem jeziku gojencev slovenske narodnosti in ravno tako tudi uvajanje v prakso. Tu se mora kljub c. kr. vladnega zastopnika omenjene izjavi resnici na ljubo konstatovati, da se veronauk na učiteljski Mariborskem izključno v nemščini, nikdar pa v slovenščini ne predava (čujte! čujte! na desnici) in da je apeljana le nemška učna knjiga, ne pa slovenska. Uvajanje v prakso vrši se v slovenskem jeziku v toliko, da je gojencev učna poskušnja v tem jeziku.

C. kr. namestnik za Štajersko rekel je v deželnem zboru štajerskem odgovarjajoč na neko interpelacijo: „Uradniki na dolnem štajerskem znajo vsi slovenski.“ No, „Slovensko politično društvo“ pokazalo je 1884 l. razmere tako: 38 uradnikov je, ki so slovenščine zmožni v jeziku in v pisavi; 55 uradnikov zna slovenski samo govoriti, 89 pa je tistih, ki slovenski prav nič ne znajo. (Čujte! na desnici.) Ti slučajni uče, da se vladni zastopniki v svojih odgovorih ne drže vsakikrat resnice.

Kar se tiče Mariborskega učiteljskega, je že državni zbor v aprilu 1880. leta sklenil, da se upelje slovenski poučni jezik, kolikor dopuščajo naučna sredstva; in v letih 1884 in 1885 je državni zbor izrazil željo, da se izvede omenjeni sklep.

Slovenski poslanec dr. vitez Tonkli interpeloval je letos v budgetnem odseku naučnega ministra, kaj misli storiti s tema dvema resolucijama. Odgovor naučne najvišje uprave me je jako potrl. Dovoljujem se še enkrat v plenarni seji visokega državnega zbora vprašati c. kr. naučno ministerstvo, ako misli uvesti na srednjih šolah in učiteljskih v krajih, kadar bivajo Slovenci, za učence slovenske narodnosti slovenski poučni jezik v zmislu gori omenjenih sklepov državnega zbora in člana XIX. državnih osnovnih zakonov?

Točni odgovor brez dvomljivega izraza, po možnosti mi bode za merilo za moje daljno postopanje v državnem zboru.

Naše ljudske šole stoje na protinaravnem in protizakonitem stališču, katero so prouzročili in uveli naši narodni nasprotniki v sporazumljeni z vlado.

Po § 1. zakona z 2. maja 1883 je namen ljudski šoli sledeči: „Ljudska šola ima nalog, otroke npravoversko odgojevati, razvijati njih duševne zmožnosti, jih izobraziti v znanjih in spretnostih, ki so potrebna za življenje in dajati podlago za izgojo koristnih ljudij in društvenih članov.“

Naši južni sosed, Hrvatje imajo čisto hrvatske šole, Nemci čisto nemške brez drugega deželnega jezika, in to tudi prav pri naši meji; v laških Tiroljih so čisto laške šole brez vsakega postranskega obtežila. Po propisu zakonov, pedagogike

in zdrave pameti dovoliti bi se morala ta dobrota tudi Slovincem.

Z velikim naporom delajo na to, da se nemški pouk, kolikor se da, razširi v naših ljudskih šolah, da hoče se celo v škodo maternemu jeziku učencev uvesti nemški poučni jezik na vseh ljudskih šolah, kar se je žalibog že na mnogih ljudskih šolah zgodilo.

Kdo so oni faktorji, ki tako škodljivo stvar zahtevajo in podpirajo? Največ vladni organi, kakor na Štorskem deželni šolski svet, deželni šolski nadzorniki, okrajni šolski nadzorniki, okrajni glavarji kot predsedniki okrajnih šolskih svetov.

K temu se pridruži na Štorskem nemški deželni odbor. Slovenci na Štorskem broje 467.000 prebivalcev in nemajo v deželnem odboru nobenega zastopnika, če tudi bi morali po številu prebivalstva dva imeti.

Tuji profesorji in posamezni usiljenci, ki so se naselili in udomačili na Štorskem, so samo elementi, kateri ne poznajo niti slovenskega naroda niti njegovega jezika.

Vsi našteti in še vsi drugi nasprotniki, z malimi izjemami, še nemajo niti pojma o slovenskem glagolu, pa hočejo soditi naš jezik!

Nevednost ad hoc je slepi, zato sovražijo in zaničujejo vse, kar jim ne ugaja. Namen naših nasprotnikov je pripraviti slovenska tla zase in za svoje naslednike ter popolnem uničiti slovenstvo na Štorskem, Koroškem in Primorju. Zato se odstranjujejo slovenski profesorji s Štorskega, prestavljajo slovenske učne moči in uradniki na Kranjsko in njih nadomestujejo na Slovenskem Štorskem s tuji in eksotičnimi lačenbergerji. Vlada dela hitro v zvezi z mogočnim in raznim birokratstvom na to.

§. 39 zakona za Štorko z 8. februarja 1869 pravi: „Jeden deželnih šolskih nadzornikov mora biti popolnem vešč slovenskega jezika.“

Ta paragraf se pa vzlic mnogobrojnim pritožbam trdovratno prezira in ignoruje. Morda vlada ne pozna tega zakona? Sramotno zadosti, ako ga ne pozna, a še slabši je, ako ga pozna in trpi ter podpira sedanje nezakonito stanje!

Škofje nam odtujejo, da bi v zvezi z njimi raznorojevali slovenski narod; da še več odlikujejo posamične osebe, morda z dobrim namenom, morda pa tudi ne.

Tu gre za nek dogodek v Ptuiju. Poštar je bil tožen, da ni odpošiljal pisem s slovenskimi naslovi ali s slovenskim nazivanjem kraja. Na tožbo je dobil ukor.

Toda kaj se jo zgodilo? Čez nekaj mesecev bil je odlikovan, a kmalu potem se je pokazalo, da je eraru izneveril 13.000 gld. (Čujte! čujte! na desnici.) Ravno tako je bilo v nekaterih drugih slučajih. Jaz le toliko rečem, korupcija se širi od zgoraj: piscis a capite foetet. Druge osebe se pa, ako se le malo pregreše, eksemplarično kaznujejo. Naši zatiralci se pa odlikujejo, ako nasprotujejo državnim osnovnim zakonom. Ja Bauer, das ist etwas anderes — quod licet Jovi, non licet bovi.

Ponavljam: Slovenci zahtevajo od visoke c. kr. vlade (čita):

1. Da se popolnem izvede zgoraj omenjena resolucija, ki se tiče učnega jezika na gimnazijah in učiteljskih v slovenskih pokrajinah.

2. Slovenski jezik, materni jezik učencev poučuje naj se na gimnazijah po organizacijskem načrtu iz leta 1849, stran 145. Tu se pravi (čita): „V slučajih, da je materni jezik učencev slovanski, se mora v I. in II. razredu slovanščina poučevati po 4 ure, v III. in IV. po 3, na zgornji gimnaziji v I. razredu po 2, v II., III. in IV. po 3 ure na teden.“

3. Na ljudskih šolah je slovenščina poučni jezik skozi vse razrede po vseh slovenskih pokrajinah.

4. Nadzorstvo humanističnih predmetov na spodnještirskih srednjih šolah naj se izroči strokovnjaku, ki je tudi zmožen slovenščine, za slovenske ljudske šole naj se tudi imenuje slovenskega jezika zmožen šolski nadzornik, v katerega bode narod mogel imeti zaupanje. Nadalje: slovensko uradovanje po slovenskih pokrajinah in razpis in novo nameščenje vseh dosedaj protizakonito nameščenih učiteljskih mest.

Da se te zahteve uresničijo, opravičeni smo zahtevati po zakonu. Ako je vlada voljna ustreči tem zakonitim zahtevam, dobro, storila je svojo dolžnost. Ako pa ne, morali bomo po tem urediti

svoje postopanje v parlamentu. Utegnilo bi se celo pripetiti pri sedanjem britkem in obupnem položaju da bi slovenski narod odrekel davke in vojaške novince, kajti Slovenec kot avstrijski državnik ne daruje denarja in krvi državi, da bi ostal brez pravic ter bil nazadnje uničen, ampak da uživa vse...

Predsednik (mu pretrga besedo): Opozoriti moram gospoda poslanca, da po opravičnem redu ni dovoljeno čitati govora.

Raič (nadaljuje): Da, ko bi mogel tukaj v materinem jeziku govoriti, bilo bi drugače. Rekel sem tedaj: da uživa vse zakonite in ustavne pravice in dobrote. Kakor že rečeno, glasoval bode za državni proračun. (Dobro! na desni.)

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 26. marca.

Praški mestni zbor je izrekel českim državnim poslancem svoje zaupanje, ker so že v prvem branji glasovali proti Scharschmidovemu predlogu in izrekel nado, da bode česki klub vedno varoval pravice česke narodnosti in českega kraljestva, ker je v interesu dežele in države, ne da bi pri tem škodoval družim narodnostim. — Česki listi so jako zadovoljni z govorom kneza Lichtensteina, ker se je izrekel za česko državno pravo v državnem zboru, samo to jim prav ne ugaja, ker ni popolnem odobraval, da bi tudi nemški uradniki morali biti vešč obeh deželnih jezikov. — Česki listi nagovarjajo narod, da bi pošiljal peticije na deželni odbor, da se razstavi ob osemstoletnici krone sv. Vavca česka krona in insignije kronanja v starej mestni hiši ali pa v cerkvi sv. Vida, da je lahko vsak patrijotičen Čeh ogleda.

### Vnanje države.

Srbska ministerska kriza še ni rešena. Garšanin hoče sicer na vsak način odstopiti, a kralj ne vé, koga bi imenoval njegovim namestnikom. Misel, da bi se poklicalo koalicijsko ministerstvo, sestavljeno iz vseh strank, se je že opustila, ker se z radikali in liberalci ne more doseči nikako sporazumljenje. Govori se, da se bode poklicalo uradniško ministerstvo s Kristićem na čelu. Vse lahko mogoče, toda tako ministerstvo ne bode koristno za deželo. Kakor je znano, je Kristić najbrezobzirnejši srbski politik. Kralj ga bode najbrž zato poklical, da bi zatrl vsako svobodno gibanje naroda.

V Rusiji se poslednji čas posebno zanimajo za ohranjanje pravoslavja. Sveta sinoda namerava odposlati v Carigrad in Atene svojega kancelijskega ravnatelja, da bi deloval proti temu, da Bolgari in Grki ne prestopijo h katoliški veri. Nekateri listi se pritožujejo, da se pravoslavna cerkev od strani katoliških duhovnikov zatira na Litavskem in zahtevajo, da naj vlada kaj stori proti temu. „Moskovskija Vjedomosti“ vedó pa povedati, da se pravoslavna cerkev zatira v Bosni in Hercegovini in zahtevajo, da se odpokliče sedanji ruski konzul v Serajevu, ker ničesar ne stori proti kakemu postopanju oblasti — Car letos ne bode odpotoval v deželo Turkomanov, četudi že mnogo staneje priprave za to potovanje. Zaradi važnih zadev car letos ne more odpotovati za dalj časa v Azijo. — „Moskovskija Vjedomosti“ priporočajo, da naj se odstranijo vsi poljski uradniki pri železnicah na Rusko-Poljskem. Ta list misli, da se te strategično važne železnice ne smejo pustiti v rokah državi sovražnih Poljakov, ker sicer bi vse trdnjave v teh krajih Rusom nič ne koristile, ko bi železniški uradniki v vojni pomagali sovražniku.

Odnošaji mej Turčiji in Perziji, ki so bili poslednji čas precej napeti, so se zopet zboljšali, kar se je pokazalo s tem, da je šah podaril princem turške cesarske rodbine rede solnca in leva, sultan pa šahu Nišan-Imtiazki red. Poslednji red nese v Teheran maršal Nusret paša.

Delavski izgredi v Belgiji se vedno širijo in naraščajo. Po vseh tovarnah in premogovnikih okrog Lütticha so delavci ustavili delo. V Cocherillovi tovarni v Seraingu, v kateri je bilo 5000 delavcev, je tudi navstal štrajk. Delavci so jako razkačeni na častnike, ki se poslužujejo revolverjev, dočim vojaki navadno streljajo v zrak. V Flamellu so zaprli 30 oseb. V Veriersu, Huyi, Gentu in Charleroi-ji je mej delavci velika razburjenost, 27 razgrajalcev so že izročili sodiščem. Jeden je že obsojen na 6 mesecev ječe in 200 frankov globe.

Opozicija proti Gladstonovim predlogom zastran rešenja irskega vprašanja vedno narašča. Vsi angleški dnevnikarji razen „Daily News“ in „Pall Mall Gazette“ pobijajo Gladstonove predloge. Sedaj je že skoro dvomljivo, da bi Gladstone za svoje predloge dobil v zbornici večino, vsekako bode pa moral svoje predloge nekoliko premeniti.

## Dopisi.

B—e— Iz Plovdiva 14. marca. [Izv. dop.]

Po šestmesečnem burnem stanju vrnil se je blagodejni mir v deželo. Veseli se ga vsak, ker mir je potreben posebno mladim državam, da se mogo raz-



vijati, a mir je umesten in zaslužen posebno za Bolgarijo, katerej se mora priznati, da je vojni „intermezzo“ uporabila skozi in skozi v svojo korist, ter dosegla v šestih burnih mesecih več, nego v šestih letih svojega mirnega življenja.

Ako velja za večje države prislovica: „si vis pacem, para bellum“, to za manjše države ne more veljati. To tudi dobro uvidevajo Bolgari; oni hote mir uporabiti za uvedbo notranjega reda v državi; a kar se tiče zunanosti, obrnjen je njih pogled na to, kako in kje bi si pridobili zaveznikov ter iskrenih prijateljev.

Za časa brig in težav, posebno dokler je trajala vojna, spoznali so Bolgari, kje so njihovi pravi prijatelji, koji jim žele dobro in jih ne zapuste ni v težkih trenutkih, nego jim pomagajo vsaj s tolažilno besedo in s podbujo k vztrajnosti pri blagem podjetju. Kot take so se pokazali posebno avstrijski Slovani. Zdaj, ko je došla prilika Bolgarom, da so jim zahvale za dokaze sočustva in prijateljstva, prinašajo jim kot podarek od svoje strani povrh zahvale še bratsko desnico, želeč, da stopijo z njimi v jeden krog, da napravijo z njimi zvezo bratstva in prijateljstva v besedi in dejanji za prihodnje čase!

To je gotovo lepo in dolžnost, a tudi notranje prepričanje vsakega iskrenega Slovana je, tako priliko upotrebiti ter bratsko desnico v svojo roko stisniti, pa dobri besedi dober odziv dati.

V včerajšnji številki „Trnovske Konstitucije“, katera je glasilo denašnje vlade bolgarske, čitamo v tej zadevi prezanimiv uvodni članek, iz katerega vam posnemam sledeče glavneje stavke:

„Avstro-ogerska iztočna politika bila je do sedaj škodljiva za naše narodne interese. Samo ob sebi se pojavlja vprašanje, kako so mogli Slovani v Avstriji in Ogerskeji dopuščati to toliko ubijstveno politiko za nezavisnost in razvitje balkanskih držav v obče in zajedno s tem tudi zanemarjati svoje dobro razumljene interese? — Da si moremo objasniti ta dosta čuden pojav in da dokažemo naše zblizenje in sporazumljenje z njimi, treba najprej pripomniti minuli in sedanji položaj Slovanov v obeh polovinah te monarhije.“

Potem se razpravlja v glavnih črtah zgodovina avstrijskih kabinetov Hohenwarta in Taaffeja ter odnošaji Čehov, Poljakov, Slovencev in Hrvatov nasproti njima in se nadaljuje tako:

„Blagovoljnost, katero pokazuje cesar grofu Taaffeju, — in brez njegove blagovoljnosti Slovani ne bi mogli dobiti večine v Dunajski zbornici pri današnji avstrijske konstituciji — svedoči, da cesar želi, da bodo Slovani v Avstriji zadovoljni.“

„Ni treba dvomiti, da je ta okret v notranje avstrijske politiki postal po uplivu in svetu kneza Bismarcka, kojega organi se obnašajo od takas ne samo prijazno proti ministerstvu Taaffejevemu, katero podpirajo najbolj Slovani, nego se celo osmejujejo obsojati naravnost početja nemške opozicije. Zatorej je javno, da Bismarck drži za zgodno in koristno, ako obstoji v Avstriji sedanja Slovanom prijazna vlada ter da jo treba podpirati, akoravno je osobno protivnik Čehom in Poljakom. Tudi ne treba dvomiti, da je imela Dunajska vlada pri tej svoji politiki, narekovanj po njenem hrepenenju proti vztoku, na umu, odstraniti vsako nezadovoljnost mej svojimi slovanskimi podložnimi, da bi mogla potem z njih pomočjo razširiti svoje meje in upliv na balkanskem poluotoku.“

„Pri teh okolnostih zdelo se je Slovanom potrebno, izogibati se vsakemu umešavanju v vnanjo politiko Avstrije, da ne izgube blagohotnosti Dunajskih dvorskih krogov in vsemogočnega nemškega kancelarja.“

Potem govori o česke in poljske protivnosti glede avstrijske politike, katera se je začela razširjavati na jugu. Čehi so bili proti razširjevanju, a Poljaki za — samo da se ne dopušča ruski upliv v teh deželah. „A sedaj se je izgladila ta protivnost, odkar se je proglasilo zjedinenje obeh bolgarskih dežel, sedaj ko smo dospeli do tja, da smo se osvobodili ruskega upliva, in smo dokazali pred celim svetom, da smo v stanju delovati kot samostalen narod brez vsakega pokroviteljstva.“

„Ne manje sočustveno, kakor česki in poljski časopisi, oglašali so se glede našega zjedinenja tudi drugi časopisi cislitavskih Slovanov.“

„V Transiljaviji ima bolgarski narod na Hrvatih že svoje dokazane iskrene prijatelje. Hrvatski narod, čegar „bolšinstvo“ si predstavlja

strank prava, je že od davna soznaval potrebo zblizenja in sporazumljenja z našim narodom. Od dne do dne vse bolj in bolj se ukorenjuje v obeh narodih prepričanje, da njih obči interesi, njih uloge, katere so poklicani igrati v prihodnje, zahtevajo, da delajo zajedno roko v roko.“

„V obče iz časopisov in iz poslednjih odzivov vseh slovanskih narodov v Avstro-Ogerskeji monarhiji, izvzemši Srbe, vidi se javno njihovo sočustvovanje do našega naroda in do njegovih teženj. Zatorej, osnova za naše zblizenje z njimi je pripravljena, posebno pa s tremi najvažnejimi slovanskimi narodi v Avstro-Ogerskeji. Potrebno je sedaj samo, da si podamo bratski roke ter da se sporazumemo za jedno obče delovanje za ohranjenje slovanskih interesov, kakor v Avstro-Ogerskeji tako tudi na balkanskem poluotoku. Prvi in najvažnejši naš akt mora biti ta, da se postavi meja ekspanzivne avstrijske politiki na vztoku, in da se zameni ta z drugo bolj koristno in jednako prijateljsko vsem narodom in državam na balkanskem poluotoku. S tem se bode zadal prvi in najsilnejši udarec razširjajočim se protislovanskim težnjam avstro-nemške zveze.“

Tako se konča članek „Trnovske Konstitucije“ kateri je vreden, da ga premisli in da si ga v srce utisne vsak Slovan, a posebno tudi Slovenci kot „antemurali“ proti navalom zapadnih naših vkupnih neprijateljev.

Za danes še dostavljam, da se misli osnovati tukaj tudi posebno glasilo (vestnik) za vsa tri omenjena južnoslovanska bratska plemena, pisan v treh narečjih, s programom: pospeševati mejsobno spoznavanje, gojiti zblizenje in zagovarjati zvezo bolgarsko-hrvatsko-slovensko. Več o tem ob svojem času.

**Iz Logaškega okraja 24. marca.** [Izv. dop.] Znano je, kako se vsestransko v novjšem času peča visoka vlada z vprašanjem o zasajenju Krasa in sploh ozemlja na Notranjskem. Mnogo je posestnikov, ki se hvalevredno trudijo vsako leto po več tisoč drevesec po praznih prostorih zasadi, vendar je pa mnogo tudi tacihi ki te potrebe dovolj še ne uvidevajo. Visoka vlada pa je zato nastavila pri okrajnih glavarstvih gozdne nadglednike, katerim je izročena skrb gledati na modro gospodarjenje z gozdi in poučevati ljudstvo o gozdozanju.

Na to dolžnost pa je gozdni nadglednik Logaškega okraja kakor se splošno kaže popolnoma pozabil. Ta gospod ljubi menda vse drugo bolj, nego gozd. Ne misleč na dolžnosti svojega poklica išče le vsakeršnega kratkočasje. On hoče biti povsod, kjer ga treba ne bi bilo, le v gozdu ga ni, morda zato, kjer ondu ni takih ugodnostij, kakršnih je on varen, katere so mu že postale navada, železna srajca.

Redko kedaj boš, dragi bralec, zvedel, da hodi ta čudni gozdni nadglednik po svojem pravem opravilu. Kdor ima priliko njegovo početje in dejanje opazovati, ne more drugače misliti, nego da je plača njegova v primeri dela previsoka, v drugi razmeri pa zopet prenizka.

Prav srčno želimo, da bi se v tej zadevi kmalu kaj predrugačilo, bilo bi v korist dotičniku samemu, kakor tudi blagru občine. Toliko za danes. Ko bi pa te dobrohotno pisane opomnje, ne imele nobenega upliva, pisali bomo razločneje, ker ne bomo dalje dopuščali, da bi po malomarnosti naši gozdi, z njimi pa tudi naša občina škodo trpela.

## Domače stvari.

— (Shod volilcev II. razreda) je jutri zvečer ob 7. uri v čitalnični dvorani.

— (Shod volilcev III. razreda) bil je včeraj dopoldne ob 11. uri. Došlo je 32 volilcev. Gosp. dr. Zarnik, ki je shod sklical, pozdravil je volilce in predlagal predsednikom g. Valentinčiča, kateri je vzklikom vsprejet, volilce nagovoril in jim potem predlagal kot kandidate dr. V. Zarnika, Iv. Hribarja in A. Kleina. S temi kandidati bili so vsi volilci jako zadovoljni, poudarjajoč, da se z dosedanjim delovanjem omenjenih gospodov popolnem zlagajo in je prosijo, da bi zopet mandat prevzeli. Pri glasovanju vsprejeli so se vsi trije kandidati jednoglasno.

— (Slovensko gledališče.) Jutri v soboto predstavljala se bode v drugič igra „Robert in Bertram“, nadejati se je še obilnejšega obiska

nego prvi pot, kajti sodeloval bode ta večer priljubljeni pevec gosp. Ivan Meden, ki je prevzel nalogo stražnika; obeta se nam tedaj jako zabaven večer.

— (Darilo.) Deželni gozdni nadzornik gosp. Goll, podaril je mestu Ljubljanskemu 150 lepih različnih dreves za Tivolski park, za kar mu gre hvaležno priznanje. G. Bezlaj, nadzornik cesarske drevsnice, prevzel je pa radovoljno nadzorstvo pri presajanju podarjenih dreves.

— (Umrli je včeraj, kakor razvidno iz telelegrama v Martinjaku pri Kviškem na Goriškem g. J. Simčič, finančni koncipist. Pokojnik bil je za svojega bivanja v Ljubljani jako priljubljen v pevskih in v vseh narodnih krogih in obče se bode obžalovalo, da je prerana smrt pokosila nam izredno krepkega moža in izvrstnega narodnjaka v najlepši moški dobi. Lahka mu zemljica!

— (O dr. vitezu Miklošiči) priobčevali so česki in nemški listi vest, da je nevarno obolel. Ker smo iz teh virov tudi mi zajeli, zdi se nam dolžnost, da priobčimo, kar se nam iz popolnem gotovega vira z Dunaja piše: Poročila o Miklošičevi bolezni so popolnem izmišljena. Najboljši dokaz njegovega še zmirom krepkega zdravja so — predavanja, katera tudi te dni opravlja. Tudi o najmanjšem pešanju njegovih močij in izredne delavnosti se ne more govoriti.

— (V Gorici) 25. marca: Danes zjutraj ob 10. uri je tukaj umrla grofinja Chambord. Goriško mesto jo bode močno pogrešalo, ker je bila pokojnica velika dobrotnica mestnim ubogim. Pravi, da je do 12.000 gld. razdelila vsako leto. Bivala je tukaj redno po pol leta z večjim spremstvom in po njej so lepi denarji ostali v našem mestu. Položili jo bodo poleg soproga v rakev na Kostanjevici.

— („Glasbena Matica“) priredila nam je včeraj javno skušnjo, ter v ta namen najela prostorno redutno dvorano, ki je bila pa včeraj še pretesna, kajti parter in galerija bila sta natlačena polna in dasi ni bilo ustopnine, se je vendar radovoljne ustopnine nabralo okolu 90 gld. Spored bil je jako obširen, a izvajal se je tako ročno, da je bilo vseh 18, deloma precej razsežnih točk v poltretji uri končanih. Ni nam možno pečati se podrobno s točko za točko, zatorej naj zadržuje, da je vse bilo jako dobro in da je bila ta javna skušnja podobna pravi pravcati akademiji. Gojenci „Glasbene Matice“ okolu 140 na številu skazovali so se na glasoviru, na goslih, na violi in v petji. Na glasoviru odlikovali so se: I. Dolenc, O. Dev, Ana Moos, Luiza Moos, M. Moos, K. Seunig, I. Luckman, T. Jeršan, S. Dolenc, M. Dolenc itd., posebno pa šestosollec O. Dev, ki je zlasti v koncertni transkripciji (Gounod-Joël) pokazal že prav lepo spretnost in precejšnjo tehniko. Na goslih I. Kos, B. Vodušek, sploh pa se mora priznavati, da je vsaka točka bodisi 4- ali 8-ročno sviranje na klavirji, bodisi godba na goslih in petje v zborih, kazala izvrstne vspehe gojencev in gg. učiteljev: Janušovski, Razinger, Stegnar. Kar se tiče petja, peli so se vsi zbori jako dobro in občinstvo bilo je kakor pri „Majnikovi pesmi“ in Abtovem „Poletnem času“, pri katerih se je kazala milina ženskih glasov, tako tudi pri Antona Foerster-jevem moškem zboru „Samo“ in istega mešanem zboru „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesnj“, kar oduševljeno. Posebno pa moramo omeniti krasnega zbora dr. B. Ipavca „Leži polje“. Včeraj čuli smo to skladbo prvikrat, a zdela se nam je toli lepa, da jo živo priporočamo vsem mešanim zborom. Kot zadnja točka pela se je Haydnova veččastna „Cesarska pesem“, katero je vse občinstvo stotoje poslušalo. Mej občinstvom, katerega je bilo gotovo do 700, videli smo deželnega predsednika barona Winklerja, župana Grassellija, cesarskega svetnika Murnika in več drugih dostojanstvenikov. Vspeh včerajšnje javne skušnje bil je popolen in pomnožil je v občinstvu itak že jako živahne simpatije za „Glasbeno Matico“, katerej tudi mi kličemo: Vivat, floreat, crescat!

— (Steber Slov. Bistriškega nemčurstva.) Raswoschegg, stal bode — kakor se nam poroča — 10. aprila na novo pred Celjsko sodnijo, zatožen zaradi zločina javnega nasilstva, ker je ob času volitev v državni zbor narodnjaka g. Kresnika iz Črešnjevca zaprl, da ni mogel v Maribor k volitvi. Prvo sodbo, vsled katere je Razwoschegg dobil 6 tednov zapora, je namreč kasacijsko



sodišče na Dunaji ovrglo in bode sedaj nova obravnava. Raswoschegg & consortes se sicer bahajo, da bode on (Raswoschegg) pri bodoči obravnavi čisto odletel, ter da ima to Raswoschegg iz celo gotovega vira. Raswoschegg pravi: „das ist nur Hetz, aber um di Pinokel (to je denar) ist es schade; aber dass ich durchkomme, um das habe ich keine Sorgen.“ To je že odveč, kako nesramno je že nemškutarstvo na Štajerskem, da s takim neopravičenim blebetanjem celo sodnije v čuden svet spravlja.

— (V Trnji pri sv. Petru na Pivki) ustanovilo se je bralno društvo „Mir“, ki šteje že 60 udov. Pravila potrdila je c. kr. deželna vlada z odlokom iz dne 14. marca t. l. št. 2209. — Prvi občni zbor, pri katerem se bode volilo načelnstvo, bode v nedeljo 28. t. m. Slovesno otvorjenje se bode praznovalo po Veliki noči. K otvoritvi je že naznanjenih 13 izvrstnih pevcev iz Trsta.

### Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

**Gorica 26. marca.** Finančni koncipist Simičič včeraj popoldne v svojem rojstnem kraju umrl.

**London 26. marca.** (Izvestje Havasovo.) Vse vlasti izimši Rusijo, strinjajo se s predlogom Italije, da bo mesto vzhodno-rumelijskega guvernerja vsekdar izročeno bolgarskemu knezu.

**Atene 26. marca.** Danes izide dekret, s katerim se sklicuje nova reserva.

**Pariz 26. marca.** Po zasobnem poročilu Havasovem odklonila je Rusija formalno predlog Italije glede rumelijskega vprašanja. Vlasti odgovorile so večinoma nedoločno, opazujoč, da je v očigled opoziciji Rusije, težavno odstopiti od prejšnjih dogovorov.

**Lüttich 25. marca.** Včerajšnja noč spoprijeli so se vojaki in štrajkujoči delavci. Dva delavca ranjena. Položaj jako opasen.

**London 25. marca.** Gladstone se je prehladil, vender upa, da pojde jutri v dolenjo zbornico.

Št. 11. (Nepar.) Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pred. 312.

### V soboto 27. marca 1886.

Odgovorni vodja: A. Slobodin.

Pri tej predstavi sodeluje iz posebne prijaznosti gosp. **IVAN MEDEN.**

## Robert in Bertram ali vesela vagabunda.

Burka s petjem in plesom v 4 oddelkih. Spisal G. R., poslovenil Josip Kocelj. Godbo zložil Anton Stöckl.

I. oddel: Oproščenje. — II. oddel: Na svatbi. — III. oddel: Soareja in maskarada. — IV. oddel: Ljudska veselica.

**Ustopenja:** Parter in lože 40 kr. — Fauteuil v parterji 70 kr. — Sedež v parterji 60 kr. — Sedež na galeriji 40 kr. — Garnizonski in dijaški biljet 30 kr. — Galerija 20 kr.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri. Začetek ob 7. uri zvečer.

### Poslano.

Vsakdo more biti zdrav in doseči visoko starost, ako skrbi za svoje telo. Največ bolezní izvira iz krvi, tedaj je dolžnost s dnevnega, na to obračati največ pozornost. Naš m preiskavanjem in dolgoletnim skušnjam se je posrečilo izumiti taka sredstva, katera hitro in brez zlih nasledkov čistijo kri, krepč njen pravi tok. Naša zdravilna metoda je priznana in je že bila večkrat odlikovana z redi in zlatimi kolajnami. Ozdravljamo z vspehom **bolezni, ki izvirajo iz sprdene krvi (brez živega srebra), žalostne nasledke skrivnih navad, nadalje slabo stanje, kožne bolezni, še tako zastarane rane, grinte, izpadanje las, trganje in revmatizem, vse ženske bolezni. Trakuljo odstranimo po posebni metodi, celo pri otrocih v malo urah. Kiloze ozdravimo na racionalni način z našimi po novejših metodah napravljenimi pasovi za kiloze, sicer počasi ali gotovo. Prošimo pošiljati zaupna pisma z obširnim popisom bolezni s pošto znamko za odgovor.** (709—16)

Privatna klinika „Freisai“ v Solnogradu (Avstrija).

### Poslano.

Kdor hoče imeti zdrave in lepe zobe, mora jih **slednji dan čistiti** s preskušeni zobnimi sredstvi. Zato so najboljša pristna

**Anatherin zobna voda, zobna pasta in zobni prašek**

**dr. J. G. POPP-a,**

c. kr. dvor. zdravnika za zobe, Dunaj, I., Bognergasse Nr. 2. Dobiva se v Ljubljani pri lekarnih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschtz, G. Piccoli; dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Ed. Mahr, P. Lassnik, bratje Krisper. (159—1)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Zeleznik ar.

## Tržne cene v Ljubljani

dné 24. marca t. l.

| Pšenica, hktl. | gl. kr. | Špeh povejen, kgr. | gl. kr. |
|----------------|---------|--------------------|---------|
| Rež,           | 6 27    | Surovo maslo,      | 90      |
| Ječmen,        | 5 12    | Jajce, jedno,      | 2       |
| Oves,          | 3 28    | Mleko, liter,      | 8       |
| Ajda,          | 5 20    | Goveje meso, kgr.  | 64      |
| Proso,         | 5 20    | Telečje            | 58      |
| Koruza,        | 5 36    | Svinjsko           | 56      |
| Krompir,       | 4 4     | Koštrunovo         | 36      |
| Leča,          | 9       | Pišanec            | 55      |
| Grah,          | 9       | Golob              | 18      |
| Fižol,         | 10      | Seno, 100 kilo     | 2 15    |
| Maslo, kgr.    | —       | Slama,             | 2 15    |
| Mast,          | —       | Drva trda, 4 metr. | 7 50    |
| Špeh frišen,   | 54      | mehka,             | 5 50    |

### Meteorologično poročilo.

| Dan        | Cas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura | Ve-trovi | Nebo    | Mo-krina v mm. |
|------------|----------------|------------------------|-------------|----------|---------|----------------|
| 24. marca. | 7. zjutraj     | 744.42 mm.             | 2.0° C      | sl. szh. | d. jas. | 0.00 mm.       |
|            | 2. pop.        | 743.98 mm.             | 8.6° C      | sl. svz. | jas.    |                |
|            | 9. zvečer      | 744.38 mm.             | 2.4° C      | sl. vzh. | jas.    |                |
| 25. marca. | 7. zjutraj     | 744.88 mm.             | 2.0° C      | sl. szh. | megla   | 0.00 mm.       |
|            | 2. pop.        | 743.84 mm.             | 9.8° C      | sl. svz. | jas.    |                |
|            | 9. zvečer      | 744.88 mm.             | 3.2° C      | sl. szh. | jas.    |                |

Srednja temperatura 1.9° in 3.7°, za 0.1° nad in 1.4° pod normalom.

### Dunajska borza

dné 26. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

|                                             |              |        |
|---------------------------------------------|--------------|--------|
| Papirna renta                               | 85 gld. 70   | kr.    |
| Srebrna renta                               | 85           | 85     |
| Zlata renta                                 | 114          | 80     |
| 5% marčna renta                             | 101          | 85     |
| Akcije narodne banke                        | 876          | —      |
| Kreditne akcije                             | 301          | 20     |
| London                                      | 127          | 65     |
| Napol.                                      | 9            | 98 1/2 |
| C. kr. cekini                               | 5            | 93     |
| Nemške marke                                | 61           | 55     |
| 4% državne srečke iz l. 1854                | 250 gld. 129 | 75     |
| Državne srečke iz l. 1864                   | 100 gld. 170 | 75     |
| Ogrska zlata renta 4%                       | 103          | 50     |
| papirna renta 5%                            | 95           | 20     |
| 5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.        | 104          | —      |
| Dunava reg. srečke 5%                       | 100 gld. 116 | 25     |
| Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi | 126          | 25     |
| Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice  | 118          | —      |
| Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice   | 107          | 75     |
| Kreditne srečke                             | 100 gld. 179 | 75     |
| Rudolfove srečke                            | 10           | 25     |
| Akcije anglo-avstr. banke                   | 120          | 116    |
| Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.         | 203          | 50     |

### Poslano.

(8—11)

GLAVNO SKLADIŠTE  
**MATTONIJEVE**  
**GISSHÜBLER**  
najčistije lužne  
**KISELINE**  
poznate kas najbolje okrepljujoče pice,  
I kas izkušani lek proti trajnom kašlju plućevine I  
želudca bolesti grkljana I proti mehurnim kataru,  
**HINKE MATTONIJA**  
Karlovi vari i Widn.

**Tuji:**  
25. marca.  
Pri s. anu: Zikerman iz Prage. —  
Maier z Dunaja. — Jax iz Linca. — Tau-  
sig z Dunaja. — Plunder iz Celovca. —  
Jirka iz Postojne. — Nikoaselek, Trifil  
z Dunaja.  
Pri s. al. 23: Langer z Dunaja. — Pl.  
Lehman, pl. Strahl iz Grada. — Bartolič  
z Dunaja. — Kobi iz Kočevja. — Grtin  
z Dunaja. — Krahovlji iz Ribnice. — Vasko  
iz Grada. — Kahn, Stern, Swoboda. Do-  
handl z Dunaja.

Kuverte s firmo  
pripočeta po nizki ceni  
**„NARODNA TISKARNA“**  
v Ljubljani.

## Svarilo.

Podpisani naznanim s tem, da vsem, kateri bi na moje ime kakšen dolg naredili, — podpisani ni plačnik.

(181—3) **Miha Planinšek,**  
podvzetnik in mestjan v Ptuj (Pettau).

Sto tisoč prav lepih, tri leta starih

**smrekovih**

in nekaj tisoč

**borovčevih sadik**

prodajam podpisani iz svoje drevesnice, tisoč po 2 gld. 50 kr. — Prijatelji pogozdovanja! ne zamudite zlatega časa in prilike, ki se Vam ponuja. (185—2)

**ANDGEJ ROVAN,** Col pri Vipavi.

## Važno za trpeče na prsih in plućah.

Neogibno potreben zoper kašelj, hripavost, zasliženje, katar in oslovski kašelj, za take, ki želé dobiti čist in krepek glas, za škrofelnaste, krvilone, slabotne, bledilone in krviravne je

## sok kranjskih planinskih zelišč,

s podfosforno kislim apnom in železom pomešan.

Lastni izdelek. Cena 56 kr.

Dobiva se v (673—20)

**LEKARNI TRNKOCZY**  
zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

**CHAMPAGNE**  
**AYALA & Co.**  
Glavna zaloga v Ljubljani pri  
g. PETER LASSNIK-u.  
Varstvena znamka;

**Za zimsko zdravljenje!**  
Nova napolnitev  
**medicinalnega**  
**ribjega olja.**  
Pristno in jako zdravilno.  
1 steklenica 60 kr., dvojne velikosti 1 gold.  
Prodaja (674—20)  
**LEKARNA TRNKOCZY**  
zraven rotovža v Ljubljani.

## Zrebanje že prihodnji mesec.

**Kincsem SREČKE** a 1 gld. 11 srečk 10 gl.

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odteg- 20% || 4788 denarnih dobikov.

Kincsem-srečke dobivajo se  
v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba:  
Budimpešta, Waitznergasse 6. (142—15)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.